

Cauza C-140/09

Fallimento Traghetti del Mediterraneo SpA

împotriva

Presidenza del Consiglio dei Ministri

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare
formulată de Tribunale di Genova)

„Ajutoare de stat — Subvenții plătite unei întreprinderi de transport maritim care își asumă obligații de serviciu public — Lege națională care prevede posibilitatea de acordare a unor acțiuni înainte de aprobarea unei convenții”

Hotărârea Curții (Camera a patra) din 10 iunie 2010 . . . . . I - 5246

Sumarul hotărârii

1. *Întrebări preliminare — Competența Curții — Limite — Examinarea compatibilității unui ajutor cu piața comună — Excludere*
(art. 88 CE și 234 CE)
2. *Ajutoare acordate de state — Noțiune — Subvenții acordate unei întreprinderi însărcinate cu executarea unor obligații de serviciu public în temeiul unei legislații naționale care prevede plata de acțiuni înainte de aprobarea unei convenții*
(art. 87 CE)

1. Curtea nu are competența de a se pronunța cu privire la compatibilitatea unei măsuri naționale cu dreptul Uniunii. Aceasta nu se poate pronunța nici cu privire la compatibilitatea cu piața comună a unui ajutor de stat sau a unei scheme de ajutor, aprecierea acestei compatibilități fiind de competența exclusivă a Comisiei Europene, care acționează sub controlul instanței Uniunii. Curtea nu are nici competența de a se pronunța asupra situației de fapt din acțiunea principală sau de a aplica normele Uniunii pe care le-a interpretat unor măsuri sau situații naționale, aceste aspecte fiind de competența exclusivă a instanței naționale.
2. Dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că subvențiile plătite unei întreprinderi însărcinate cu executarea unor obligații de serviciu public în temeiul unei legislații naționale care prevede plata de acțiuni înainte de aprobarea unei convenții, fără stabilirea prealabilă a unor criterii precise și restrictive, constituie ajutoare de stat dacă aceste subvenții pot afecta schimburile dintre statele membre și denaturează sau amenință să denatureze concurența, ceea ce revine instanței naționale să verifice.

Cu toate acestea, Curtea este competentă să furnizeze instanței de trimitere toate elementele de interpretare proprii dreptului Uniunii care îi pot permite acesteia să aprecieze conformitatea unei măsuri naționale cu acest drept în vederea soluționării cauzei cu care este sesizată. În materia ajutoarelor de stat, Curtea poate furniza instanței de trimitere în special elementele de interpretare care să îi permită acesteia să stabilească dacă o măsură națională poate fi calificată drept ajutor de stat în sensul dreptului Uniunii.

Desigur, atunci când o intervenție a statului trebuie considerată a fi o compensație care reprezintă contraprestația serviciilor prestate de întreprinderile beneficiare în executarea obligațiilor de serviciu public, astfel încât aceste întreprinderi nu profită, în realitate, de un avantaj financiar, iar intervenția respectivă nu are, așadar, ca efect punerea acestora într-o poziție concurențială mai favorabilă în raport cu întreprinderile concurente, o astfel de intervenție nu constituie un ajutor de stat în sensul dreptului Uniunii. Cu toate acestea, pentru ca, într-un caz concret, o astfel de compensație să nu fie calificată drept ajutor de stat, trebuie să fie îndeplinite anumite condiții.

(a se vedea punctele 22 și 24)

În primul rând, întreprinderea beneficiară a unei astfel de compensații trebuie

să fie însărcinată efectiv cu executarea unor obligații de serviciu public, iar aceste obligații trebuie să fie definite în mod clar. În al doilea rând, parametrii pe baza cărora este calculată compensația trebuie stabiliți în prealabil în mod obiectiv și transparent, în scopul de a evita ca aceasta să confere un avantaj economic care ar putea favoriza întreprinderea beneficiară în raport cu întreprinderi concurente. În al treilea rând, compensația nu poate depăși ceea ce este necesar pentru a acoperi în întregime sau în parte costurile ocazionate de executarea obligațiilor de serviciu public, ținând cont de veniturile aferente, precum și de un beneficiu rezonabil pentru executarea acestor obligații. În al patrulea rând, compensația trebuie stabilită pe baza unei analize a costurilor pe care o întreprindere medie, bine administrată și dotată în mod adecvat cu mijloacele necesare în scopul de a putea îndeplini cerințele de serviciu public impuse, le-ar fi suportat pentru executarea acestor obligații, ținând cont de veniturile aferente, precum și de un beneficiu rezonabil pentru executarea acestor obligații.

Subvențiile care nu îndeplinesc toate aceste condiții nu pot să se sustragă calificării drept ajutor de stat în sensul dreptului Uniunii. Faptul că subvențiile au fost plătite cu titlu de acout, în așteptarea aprobării convențiilor care de altfel au fost încheiate și au intrat în vigoare abia după mulți ani, este irelevant în acest sens. Astfel, o asemenea situație nu conduce la dispariția avantajului conferit întreprinderii beneficiare și nici a efectelor pe care un astfel de avantaj le poate avea asupra concurenței, din moment ce nu sunt îndeplinite toate condițiile sus-menționate.

Revine instanței naționale obligația de a verifica dacă aceste subvenții pot afecta schimburile dintre statele membre și denaturează sau amenință să denatureze concurența.

(a se vedea punctele 35-40, 44, 45 și 52 și dispozitivul)